

УДК 159.923.2

ПСИХОЛОГІЧНІ РИСИ СУЧАСНОГО ПІДПРИЄМЦЯ

Студ. Є.В. Сидоренко, гр. БМН 2-15

Науковий керівник доц. М.В. Скиба

Київський національний університет технологій та дизайну

Метою є дослідження успішності підприємця. Завданням визначення складових успіху. Об'єктом є підприємництво, предметом - результат підприємницької діяльності. Аналіз наукової літератури дозволяє визначити основні риси та функції підприємця, виокремити складові процесу підприємництва. Застосування процесного підходу дозволяє розкласти процес підприємницької діяльності на складові та дослідити які складові сприяють успіху.

Наукова новизна. Нами було досліджено елементи, що сприяють досягненню високих результатів в діяльності, а саме: віра в значущість і важливість своєї справи, розуміння своєї місії, висока працездатність, ентузіазм, віра в себе, постійне прагнення до розвитку і самовдосконалення, внутрішня свобода.

Результати дослідження. Аналізуючи наукові школи та різноманіття поглядів зарубіжних вчених, нами була узагальнена класифікація функцій та рис підприємця (табл. 1)

На мою думку підприємець – це успішна людина, яка правильно розставивши всі пріоритети, впевнено іде до своєї мети незважаючи ні на що. У.Венесаар розглядає модель творчого потенціалу підприємця (ТПП), а саме: $ТПП = f(ФС; СС; ДЕС; ЗТМ; ПЗ; ЖД; ДСПД; СА; I)$, де ФС - фізіологічна складова; СС - соціальна складова, ДЕС - духовно-етична складова; ЗТМ – здатність творчо мислити; ПЗ - професійні знання, вміння і навички; ЖД - життєвий досвід; ДСПД - досвід у сфері підприємницької діяльності; СА - ступінь активності; I – інтуїція [2].

Одними з перших в менеджменті узагальнили і систематично виклали перелік якостей, що сприяють успіху в управлінні підприємством, Д. Френсіс і М. Вудкок. Вони показали, що успіху сприяє ряд особливостей особистості [3]: вперте твердження своєї особистості. Ця психологічна особливість виражається в прагненні не пристосуватися під оточуючих, а йти до власної мети, не пасуючи перед перешкодами. Здатність контактувати з оточуючими. Основа цієї здатності – вміння зрозуміти психологічні особливості кожного співробітника. Фізична витривалість. Психічна гармонія забезпечує здоров'я, яке також є важливим елементом успіху. Дивовижна здатність точно передбачити, як будуть розвиватися події в робочих ситуаціях. Неабияка здатність переконувати інших. Схильність і здатність віднаходити резерви людського чинника в підприємстві. Уміння заохочувати персонал за добру роботу і справедливо критикувати. Уміння ефективно і раціонально розподіляти завдання і виділяти на оптимальний час. Здатність до самоаналізу. Уміння заохочувати персонал до відвертості і групових дискусій. Мистецтво швидко опрацьовувати, ранжувати інформацію і на цій основі приймати рішення. Панорамність мислення (системність, широта, комплексність) і професійна предметність (знання деталей і тонкощів управління). Творча активність – це одне з найважливіших якостей людини, яка управляє підприємством [4]. До останнього пункту також можна додати: прагнення до чогось нового. Постійно удосконалювати свою роботу, і цим стимулювати роботу підлеглих. Критичність мислення. Є досить важливим елементом успішного управління. Здатність користуватися об'єктивними критеріями, вміння знаходити причини своїх помилок і невдач, самооцінка творчої діяльності, здатність формулювати свої оціночні судження. Прагнення до творчості включає в себе наступні основні показники: інтерес до професійної творчості, почуття обов'язку, прагнення до лідерства.

Економіка інноваційної діяльності підприємств

Менеджмент організацій та адміністрування

Таблиця 1 – Основні риси та функції підприємця

Автор	Наукова школа	Підприємець	Риси	Функції
Адам Сміт	Класична школа	Людина, яка отримує прибуток на вкладений капітал.	зацікавленість, прагнення, лідерство, цілеспрямованість.	прагнення досягти підприємцем своїх приватних інтересів незалежно від його свідомості призводить до досягнення економічної вигоди та користі для всього суспільства.
Альфред Маршал	Кембриджська школа	Людина, яка бере на себе ризик, має підприємницькі здібності, організовує виробництво, щоб отримати найвищі прибутки при найменших витратах	відповідальність, ризикованість, організованість, володіння підприємницькими здібностями, ефективність.	Брати на себе ризик, вміти поєднувати фактори виробництва, вміти отримувати найвищі прибутки при найменших витратах, вміння управляти виробництвом.
Френк Найт	Чиказька школа економіки	Людина, яка завдяки власній інтуїції, вміню передбачати майбутнє отримує прибуток в умовах невизначеності.	Інтуїція, зацікавленість, ризикованість, передбачення змін.	Готовність іти на ризик, вміти передбачати майбутнє.

Таблиця побудована автором за джерелами [1].

Формула успіху Х. Маккея виглядає так: Завзятість + Визначення мети + Впевненість у собі + Зосередження зусиль = Успіх! [5].

Родоначальник теорії наукової організації праці Ф. Тейлор описав зміст роботи керівника організації такими словами: «Плануй – роби – дивись – впливай». Складові цієї формули є основою визначення фаз управлінського циклу в діяльності керівника організації [5].

За моїми дослідженнями, можу вивести свою формулу успіху:

«Цілеспрямованість + Інноваційність + Ризик = Успіх підприємця».

Висновки: Проаналізувавши думки видатних вчених, можна зазначити, що підприємцем є той, хто здійснює підприємницьку діяльність, основними ознаками якої є: ризикованість, інноваційність, відповідальність, прагнення одержати результат. Підприємець повинен в умовах невизначеності, неповної інформації, створювати власну справу і реалізувати на практиці нові ідеї з метою отримання підприємницького прибутку або соціального ефекту, а також брати на себе відповідальність за прийняття управлінських рішень. Невід'ємними складовими успіху підприємця є: цілеспрямованість, інноваційність, ризик.

Ключові слова: підприємець, підприємницька діяльність, успіх.

ЛІТЕРАТУРА

1. Скиба М.В. Еволюція наукових поглядів зарубіжних вчених щодо сутності поняття «підприємець» [Електронний ресурс] Скиба М.В. – 2014.-Режим доступу до ресурсу: http://www.investplan.com.ua/pdf/12_2014.pdf#page=58

2. Інноваційне підприємництво: креативність, комерціалізація, екосистема: Навчальний посібник для вищих навчальних закладів / авт. кол. : Ю. М. Бажал, І. В. Бакушевич, У. Венесаар та ін. - К.: ПУЛЬСАРИ, 2015. - 296 с.

3. Варналій З.С, Сизоненко В.О. Основи підприємницької діяльності// підручник 2014.

4. Мескон М., Альберт М., Хедоури Ф. Основи менеджменту. - М.: Діло, 2002.

5. Рудінська О.В, Яроміч С.А., Молоткова І.О. Менеджмент – Навчальний посібник 2002.